ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 09.03.1964 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

48

VYHLÁŠKA
Ministerstva financií
z 9. marca 1964
o poistných podmienkach pre poistenie majetku

Ministerstvo financií ustanovuje na vykonanie Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.:

Prvý oddiel
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 1

(1) Štátna poisťovňa (ďalej len „poisťovňa“) dojednáva

1. poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia veci živelnou udalosťou,
2. poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia veci vodou z vodovodných zariadení,
3. poistenie pre prípad poškodenia, zničenia alebo straty veci pri vnútroštátnej doprave,
4. poistenie pre prípad odcudzenia veci,
5. poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia motorového vozidla,
6. poistenie pre prípad uhynutia, nutného zabitia alebo usmrtenia hospodárskeho zvieraťa alebo pre prípad trvalej straty plemenitby.

(2) Poisťovňa môže dojednávať aj iné druhy poistenia majetku. Pokiaľ také poistenie nie je upravené osobitnými predpismi alebo poistnou zmluvou, platia preň primerane tie ustanovenia tejto vyhlášky, ktoré sú mu najbližšie povahou a účelom.

§ 2

Poistenie sa týka poistných udalostí, ktoré počas trvania poistenia nastanú na území Československej socialistickej republiky, pokiaľ nie je dohodnuté, že sa týka poistných udalostí, ktoré nastanú mimo jej územia.

Uzavretie poistnej zmluvy

§ 3

Návrh na uzavretie poistnej zmluvy nemusí byť písomný len vtedy, ak sa dojednáva poistenie na dobu najviac jedného roka.

§ 4

V zmluve musí sa vždy uviesť, ktoré veci sú poistené a z ktorých poistných udalostí vzniká právo na plnenie.

Poistené veci

§ 5

Poistiť možno vec jednotlivo určenú (stavba, motorové vozidlo a pod.), prípadne súbor hnuteľných vecí (zariadenie domácnosti, živý i mŕtvy inventár a pod.).

§ 6

(1) Majetok iného (§ 370 Obč. zák.) možno poistiť len ak ide o vec iného občana.

(2) Občan môže poistiť vec, ktorá je vo vlastníctve (správe) socialistickej organizácie, ak môže na základe oprávnenia užívať túto vec pre svoju potrebu; nemôže však poistiť vec, ktorú mu zverila na výkon práce organizácia, ktorej je pracovníkom alebo členom.

§ 7

(1) Ak bolo dojednané poistenie súboru hnuteľných vecí, vzťahuje sa poistenie aj na veci, ktoré sa stali súčasťou tohto súboru po uzavretí poistnej zmluvy. Veci, ktoré prestali byť súčasťou súboru, prestávajú byť poistené.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí aj o veciach, ktoré nie sú síce vlastníctvom poisteného, ktoré však môže na základe oprávnenia užívať, a sú tej istej povahy ako veci, ktoré tvoria poistený súbor.

§ 8

Ak je poistený súbor zariadenia domácnosti, týka sa poistenie poistných udalostí, ktoré postihnú poistené veci

a) v byte uvedenom v poistnej zmluve alebo v byte, do ktorého sa ten, kto uzavrel poistnú zmluvu s poisťovňou, počas trvania poistenia presťahoval s poisteným súborom zariadenia domácnosti, alebo v priestoroch a priestranstvách patriacich k domu, v ktorom je byt,

b) v prevádzkarňach organizácií poskytujúcich služby obyvateľstvu (opravovne, čistiarne, práčovne a pod.), ale len ak bola poistnou udalosťou živelná udalosť uvedená v § 14,

c) na inom mieste než v byte uvedenom v bode a), ak ich mal poistený v okamihu poistenej udalosti na sebe alebo u seba alebo ak ich poistený odložil na mieste na to určenom alebo obvyklom.

Platenie poistného

§ 9

Lehoty ustanovené § 359 Občianskeho zákonníka, do ktorých možno zaplatiť splatné poistné,*) môžu byť pred tým, než uplynú, dohodou predĺžené až o tri mesiace.

Zánik poistenia

§ 10

Zmenou v osobe vlastníka poistnej veci poistenie zaniká. Ak je však takou vecou stavba alebo motorové vozidlo, ktoré má pridelenú štátnu poznávaciu značku a ak prejde do vlastníctva iného

občana v poistnom období, za ktoré bolo pred prevodom vlastníctva zaplatené poistné, vstupuje nový vlastník nadobudnutím vlastníctva do poistenia namiesto doterajšieho vlastníka (§ 367 Obč. zák.); ak však pred uplynutím tohto poistného obdobia poisťovni oznámi, že nebude v poistení pokračovať, poistenie zaniká uplynutím tohto obdobia.

§ 11

Poistenie zaniká aj zničením poistnej veci alebo tým, že inak odpadla možnosť, že na poistenej veci nastane poistná udalosť.

Povinnosti poisteného

§ 12

Ak bola vrátená poistenému stratená alebo odcudzená vec, je povinný oznámiť to bez zbytočného odkladu poisťovni. Taktiež je povinný vrátiť poisťovni jej plnenie po odpočítaní primeraných nákladov na opravu vrátenej veci, ak sú potrebné na odstránenie vád, ktoré vznikli v čase, keď bol zbavený možnosti vec užívať; najmenej však je povinný vrátiť poisťovni to, čo by dostal pri predaji vrátenej veci.

§ 13

Povinnosťou poisteného podľa § 357 Občianskeho zákonníka je tiež oznámiť bezpečnostným orgánom poistnú udalosť, ktorá vznikla za okolnosti vzbudzujúcej podozrenie z trestného činu alebo z pokusu oň a ktorou bola spôsobená škoda väčšia ako 300,- Kčs.

Druhý oddiel
DRUHY POISTENIA MAJETKU

1. Poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia veci živelnou udalosťou

§ 14

(1) Z poistenia pre prípad poškodenia alebo zničenia veci živelnou udalosťou vzniká právo na plnenie, ak poistená vec bola poškodená alebo zničená

a) požiarom,

b) výbuchom,

c) bleskom,

d) víchricou,

e) povodňou alebo záplavou,

f) krupobitím,

g) zosúvaním pôdy, zrútením skál alebo zemín (pokiaľ k nim nedošlo v súvislosti s priemyslovou alebo stavebnou prevádzkou),

h) zosúvaním alebo zrútením lavín alebo

i) pádom stromov, stožiarov a iných predmetov ak nie sú súčasťou poškodenej poistenej veci.

(2) Ak je poistené zariadenie domácnosti, je právo na plnenie aj vtedy, ak bola škoda na poistených veciach spôsobená v byte [§ 8 písm. a)] vodou z atmosferických zrážok.

(3) Ak je poistená budova, je právo na plnenie aj vtedy, ak škoda na nej bola spôsobená ťarchou snehu alebo ťarchou námrazy.

§ 15

Právo na plnenie vzniká aj vtedy, ak bola poistená vec poškodená, zničená, odcudzená alebo stratená v priamej súvislosti s niektorou udalosťou uvedenou v § 14.

2. Poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia veci vodou z vodovodných zariadení

§ 16

(1) Z poistenia pre prípad poškodenia alebo zničenia veci vodou z vodovodných zariadení vzniká právo na plnenie, ak bola poistená vec poškodená alebo zničená

a) vodou unikajúcou z vodovodných zariadení alebo nádrží,

b) vodou alebo parou unikajúcou z ústredného, etážového alebo diaľkového kúrenia,

c) vodou unikajúcou z odvádzacieho potrubia.

(2) Ak je poistená budova, je tiež právo na plnenie za poškodenie prívodného potrubia vodovodného zariadenia, odvádzacieho potrubia vodovodného zariadenia, odvádzacieho potrubia alebo potrubia alebo vykurovacích telies ústredného etážového alebo diaľkového kúrenia, ak došlo k nemu pretlakom vody alebo pary alebo zamrznutím vody.

(3) Právo na plnenie nie je, ak boli poškodené alebo zničené kotly ústredného alebo etážového kúrenia, armatúry a zariadenia pripojené na potrubie, pokiaľ neboli poškodené alebo zničené unikajúcou vodou alebo parou.

§ 17

Právo na plnenie vzniká aj vtedy, ak bola poistená vec poškodená, zničená, odcudzená alebo stratená v priamej súvislosti s niektorou udalosťou uvedenou v § 16.

3. Poistenie pre prípad poškodenia, zničenia alebo straty veci pri vnútroštátnej doprave

§ 18

(1) Z poistenia pre prípad poškodenia, zničenia alebo straty veci pri doprave vzniká právo na plnenie, ak bola poistená vec pri doprave a úkonoch s ňou súvisiacich poškodená, zničená alebo stratená. Poistenie sa však nevzťahuje na peniaze a klenoty.

(2) Doprava poistenej veci sa začína uvedením veci pripravenej na prepravu do pohybu za účelom jej bezprostredného prevzatia dopravcom alebo jej naloženia na dopravný prostriedok v mieste odoslania a končí sa vydaním veci príjemcovi na mieste určenia, najneskoršie však uplynutím tridsiatich dní odo dňa, čo vec došla alebo mala dôjsť do miesta určenia.

§ 19

(1) Právo na plnenie nie je, ak poistená vec bola poškodená alebo zničená v dôsledku

a) nedostatočného balenia,

b) vnútornej skazy,

c) pôsobenia atmosferického tepla alebo chladu.

(2) Poisťovňa je však povinná plniť vtedy, ak došlo k poškodeniu alebo k zničeniu poistenej veci v dôsledku jej vnútornej skazy alebo v dôsledku pôsobenia atmosferického tepla alebo chladu v bezprostrednej súvislosti so živelnou udalosťou, s dopravnou nehodou alebo s prekročením dodacích lehôt podľa prepravných poriadkov a taríf organizácií vykonávajúcich verejnú dopravu.

4. Poistenie pre prípad odcudzenia veci

§ 20

(1) Z poistenia pre prípad odcudzenia veci vzniká právo na plnenie, ak poistená vec bola odcudzená spôsobom, pri ktorom páchateľ prekonal prekážky alebo opatrenia chrániace vec proti odcudzeniu.

(2) Ak však boli odcudzené peniaze, veci umeleckej, historickej alebo zberateľskej ceny, klenoty alebo iné cennosti, je právo na plnenie len vtedy, ak boli odcudzené z uzamknutých miestností, určených na bývanie alebo uzamknutých schránok.

(3) Ak bola vec odcudzená krádežou, pre ktorú bol páchateľ vykonateľným rozhodnutím uznaný za vinného, alebo ak bol odcudzený bicykel, vzniká právo na plnenie, aj keď k odcudzeniu nedošlo spôsobom uvedeným v odsekoch 1 a 2.

(4) Právo na plnenie vzniká aj vtedy, ak páchateľ odcudzil poistené veci tak, že použil proti poistenému násilie alebo vyhrážku bezprostredného násilia; podmienka vzniku práva na plnenie uvedená v odseku 2 tu neplatí.

§ 21

Poisťovňa je povinná plniť aj za poškodenie alebo zničenie poistenej veci alebo stavebnej súčasti miestnosti alebo schránky, obsah ktorých je poistený, ktoré bolo spôsobené konaním smerujúcim k odcudzeniu poistenej veci.

§ 22

Ak sa vzťahuje poistenie pre prípad odcudzenia veci na motorové vozidlo, je právo na plnenie aj vtedy, ak bolo vozidlo odcudzené spôsobom, ktorý nemá znaky uvedené v § 20. Ak však boli odcudzené časti vozidla alebo obvyklá výbava, ktorá patrí k tomuto vozidlu, je právo na plnenie, len ak boli vo vozidle uzamknuté alebo k nemu pripevnené.

5. Poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia motorového vozidla

§ 23

(1) Z poistenia pre prípad poškodenia alebo zničenia motorového vozidla vzniká právo na plnenie, ak poistené motorové vozidlo (ďalej len „vozidlo“) bolo poškodené alebo zničené akoukoľvek udalosťou alebo ak boli takto poškodené alebo zničené časti vozidla alebo obvyklá výbava, ktorá patrí k vozidlu.

a) poistené motorové vozidlo (ďalej len „vozidlo") bolo poškodené alebo zničené akoukoľvek udalosťou alebo bolo odcudzené, a to i spôsobom, ktorý nemá znaky uvedené v § 20,

b) časti vozidla alebo jeho obvyklá výbava boli poškodené alebo zničené akoukoľvek udalosťou alebo boli z vozidla odcudzené časti k nemu pripevnené alebo v ňom uzamknutá jeho obvyklá výbava.

(2) Ak boli poškodené alebo zničené gumové obruče vozidla, vzniká právo na plnenie, len ak došlo aj k inému poškodeniu vozidla, za ktoré je poisťovňa povinná plniť, alebo ak došlo k poškodeniu alebo zničeniu gumových obručí zásahom inej osoby než poisteného alebo vodiča.

a) súčasne aj k inému poškodeniu vozidla, za ktoré je poisťovňa povinná plniť;

b) k ich poškodeniu alebo zničeniu zásahom inej osoby než poisteného alebo vodiča.

§ 24

(1) Právo na plnenie však nie je, ak

a) časť vozidla bola poškodená alebo zničená v dôsledku jej funkčného namáhania, prirodzeného opotrebenia alebo v dôsledku únavy materiálu alebo ak došlo k poškodeniu elektrického zariadenia vozidla skratom,

b) časť vozidla bola poškodená alebo zničená v dôsledku nesprávnej obsluhy alebo údržby (nesprávne zasúvanie prevodov, nedostatok hmôt potrebných pre prevádzku, prehriatie motora, nesprávne uloženie nákladu a pod.),

c) vozidlo bolo poškodené alebo zničené vykonávaním jeho opravy alebo údržby alebo v priamej súvislosti s týmito prácami,

d) vozidlo bolo poškodené alebo zničené pri jeho vedení osobou, ktorá nemá predpísané oprávnenie na vedenie vozidla.

(2) Ak však vozidlo, jeho časti alebo obvyklá výbava boli poškodené alebo zničené spôsobom uvedeným v odseku 1 písm. a) - d) v čase od odcudzenia do vrátenia vozidla, je poisťovňa povinná plniť; taktiež je povinná plniť, ak pri vedení vozidla osobou, ktorá na to nemá predpísané povolenie [odsek 1 písm. d)], bolo vozidlo poškodené alebo zničené v dôsledku niektorej živelnej udalosti (§ 14 ods.1).

§ 25

Len ak to bolo dohodnuté, vzťahuje sa poistenie aj na poškodenie alebo zničenie vozidla pri pretekoch a súťažiach každého druhu a pri prípravných jazdách na ne.

6. Poistenie pre prípad uhynutia, nutného zabitia alebo usmrtenia hospodárskeho zvieraťa alebo pre prípad trvalej straty plemenitby

§ 26

(1) Z poistenia pre prípad uhynutia, nutného zabitia alebo usmrtenia hospodárskeho zvieraťa alebo pre prípad trvalej straty plemenitby vzniká právo na plnenie, ak následkom choroby, poranenia, operácie, pôrodu alebo potratu

a) poistené zviera uhynulo, bolo nutne zabité alebo na úradný príkaz usmrtené, alebo

b) zviera uznané za plemenné a ako plemenné poistené trvale stratilo schopnosť plodiť potomstvo spôsobilé na ďalšiu produkciu plemenných zvierat.

(2) Právo na plnenie nie je, ak poistené zviera následkom choroby uhynulo, bolo nutne zabité alebo usmrtené do pätnástich dní odo dňa, čo bola poistná zmluva uzavretá, alebo do pätnástich dní po tom, čo sa zviera stalo súčasťou poisteného súboru.

§ 27

Ak vznikla poistná udalosť v súvislosti s účasťou zvieraťa na dostihoch, pretekoch alebo prípravách na ne, poskytne poisťovňa plnenie, len ak bolo poistenie pre taký prípad dojednané.

Tretí oddiel
PLNENIE POISŤOVNE

§ 28

(1) Ak vzniklo poistenému právo na plnenie, je poisťovňa povinná vyplatiť mu sumu vypočítanú podľa ďalších ustanovení tejto vyhlášky.

(2) Ak suma vypočítaná podľa týchto ustanovení je vyššia ako suma, ktorá bola v poistnej zmluve dohodnutá ako najvyššie plnenie poisťovne (ďalej len „poistná suma"), je poisťovňa povinná vyplatiť len poistnú sumu.

(3) Aj plnenie poisťovne, ktoré je obmedzené poistnou sumou podľa predchádzajúceho odseku, je poisťovňa oprávnená znížiť za podmienok uvedených v § 356 a v § 357 Občianskeho zákonníka.

Výška plnenia z poistenia vzťahujúceho sa na stavbu

§ 29

(1) Ak vzniklo právo na plnenie z poistnej udalosti, ktorou bola postihnutá stavba, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu, ktorá zodpovedá primeraným nákladom na opravu alebo znovuzriadenie tejto stavby.

(2) Ak náklady na opravu alebo znovuzriadenie presiahnu

a) pri obytných domoch, rodinných domčekoch a pri obytných častiach poľnohospodárskych usadlostí 5 000,- Kčs,

b) pri rekreačných chatách a pri garážach 2 000,- Kčs, zníži poisťovňa plnenie, pokiaľ presahuje uvedenú hranicu, o sumu zodpovedajúcu stupňu ich opotrebenia alebo iného znehodnotenia z doby pred poistnou udalosťou. Pri ostatných stavbách zníži poisťovňa o zodpovedajúcu sumu celé plnenie určené podľa odseku 1.

(3) Od plnenia určeného podľa odseku 1 a 2 poisťovňa odpočíta cenu zvyšku poškodených alebo zničených častí stavby.

§ 30

(1) Ak sa plnenie poisťovne týka rodinného domčeka, obytnej časti roľníckej usadlosti, rekreačnej chaty alebo garáže, ktoré sú v osobnom vlastníctve, je poisťovňa povinná vyplatiť po zistení výšky plnenia celú sumu určenú podľa § 29.

(2) Pri iných stavbách, než je uvedené v odseku 1, je poisťovňa povinná vyplatiť celú sumu určenú podľa § 29 len vtedy, ak neprevyšuje 2 000,- Kčs. Ak je táto suma vyššia, je poisťovňa povinná vyplatiť z nej po zistení výšky plnenia 20 %, najmenej však 2 000,- Kčs; zvyšujúcu časť je povinná vyplatiť, ak bola stavba najneskoršie do piatich rokov od poistnej udalosti opravená alebo znovuzriadená.

§ 31

Ak je stavbou uvedenou v § 30 ods. 2 obytný dom, pre ktorý je zriadený účet opráv v Štátnej sporiteľni, je poisťovňa povinná zložiť celé plnenie na tento účet; to však neplatí, ak neprevyšuje plnenie určené podľa § 29 sumu 2 000,- Kčs.

§ 32

(1) Znovuzriadením stavby sa rozumie, ak postaví poistený na pôvodnom mieste alebo i na inom mieste Československej socialistickej republiky v primeranej cene stavbu, ktorá má slúžiť podobnému účelu ako pôvodná stavba.

(2) Ak bola poistnou udalosťou postihnutá hospodárska časť roľníckej usadlosti a stavebný úrad potvrdí, že znovuzriadenie pôvodnej stavby nie je účelné, považuje sa za znovuzriadenie podľa odseku 1 aj rozšírenie obytnej časti roľníckej usadlosti, a to až do výmery zodpovedajúcej výmere rodinného domčeka (§ 128 Obč. zák.).

Výška plnenia z poistenia vzťahujúceho sa na hnuteľnú vec

§ 33

(1) Ak vzniklo právo na plnenie z poistnej udalosti, ktorou bola postihnutá hnuteľná vec, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu potrebnú na jej opravu, a to až do výšky zodpovedajúcej cene, ktorú mala vec bezprostredne pre poistnou udalosťou; túto sumu zníži o cenu prípadných zvyškov poškodených častí veci.

(2) Ak bola hnuteľná vec poškodená tak, že ju nemožno opravou uviesť do predchádzajúceho stavu, alebo ak bola zničená, stratená alebo odcudzená, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu vo výške ceny, ktorú mala vec bezprostredne pred poistnou udalosťou; túto sumu zníži o cenu prípadných zvyškov veci.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia pre motorové vozidlá, hospodárske zvieratá a zásoby z vlastnej úrody poisteného a výška plnenia sa v týchto prípadoch určí podľa ďalších ustanovení tejto vyhlášky.

§ 34

(1) Ak sa poistná udalosť týka veci umeleckej alebo historickej ceny (obraz, socha, hudobný nástroj a pod.), klenotu a inej cennosti, je poisťovňa povinná plniť najviac do sumy 5 000,- Kčs za jednu vec.

(2) Ak sa poistná udalosť týka zbierky známok, mincí alebo inej podobnej zbierky, je poisťovňa povinná plniť najviac do sumy 2 000,- Kčs za jednu zbierku.

(3) Ak sa poistná udalosť týka peňazí, je poisťovňa povinná plniť najviac do sumy 2 000,- Kčs. Právo na plnenie však nie je, ak išlo o platné cudzozemské platidlá.

(4) Ak z odcudzenej vkladnej knižky bol vybratý vklad, je poisťovňa povinná plniť až do výšky vybratého vkladu, najviac však do sumy 5 000,- Kčs.

(5) Obmedzenie výšky plnenia na sumy uvedené v odsekoch 1 - 4 neplatí, ak bola ako najvyššie plnenie poisťovne dohodnutá suma vyššia.

§ 35

Ak vzniklo právo na plnenie z poistnej udalosti, ktorou bolo postihnuté motorové vozidlo, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu primeraným nákladom na jeho opravu, a to až do výšky zodpovedajúcej cene, ktorú malo vozidlo bezprostredne pred poistnou udalosťou. Sumu zodpovedajúcu primeraným nákladom na opravu vozidla zníži poisťovňa, pokiaľ ide o

nahradzované časti, podľa stupňa opotrebenia alebo iného znehodnotenia z doby pred poistnou udalosťou a odpočíta cenu ich zvyškov.

§ 36

Ak bolo vozidlo zničené alebo odcudzené, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu vo výške ceny, ktorú malo vozidlo bezprostredne pred poistnou udalosťou; túto sumu zníži o cenu zvyškov vozidla. Rovnako je poisťovňa povinná plniť, ak bolo vozidlo poškodené tak, že uvedenú cemu by presiahol náklad na jeho opravu, znížený o zrážku zodpovedajúcu opotrebeniu alebo inému znehodnoteniu nahradzovaných častí, a o cenu ich zvyškov.

§ 37

(1) Ak vzniklo právo na plnenie z poistnej udalosti, ktorou boli postihnuté zásoby z vlastnej úrody poisteného, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu platnej nákupnej cene*) takého množstva, o ktoré sa zásoba znížila, alebo ak sa zhoršila akosť, sumu zodpovedajúcu cenovému rozdielu.

(2) Od plnenia vypočítaného podľa predchádzajúceho odseku odpočíta poisťovňa sumu, o ktorú sa zmenšili obvyklé náklady s ošetrovaním, ďalším spracovaním a dodaním nákupnej organizácii, ktoré by inak bolo potrebné ešte vynaložiť, ako aj cenu zvyškov.

§ 38

Cena, ktorú mala vec bezprostredne pred poistnou udalosťou (§ 33, 35, 36), určuje sa tak, že sa od ceny novej veci toho istého druhu a tej istej akosti alebo veci s ňou porovnateľnej, ktorá platila v čase poistnej udalosti, odpočíta sumu vyjadrujúca opotrebenie, prípadne iné znehodnotenie poistenej veci z doby pred poistnou udalosťou. Ak nemožno určiť cenu podľa cenových predpisov, určí sa odhadom.

Výška plnenia z poistenia vzťahujúceho sa na poľnohospodársku plodinu

§ 39

(1) Ak vzniklo právo na plnenie z poistnej udalosti, ktorou bola v čase od vysiatia osiva alebo od vysádzania sadiva do uskladnenia úrody postihnutá poľnohospodárska plodina, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu platnej nákupnej cene*) takého množstva všetkých hospodársky zužitkovateľných častí plodiny, ktoré v dôsledku poistnej udalosti ubudlo.

(2) Úbytok množstva sa určí vo výške rozdielu medzi predpokladaným výnosom a výnosom, ktorý možno po poistnej udalosti očakávať; pritom sa prihliada na zberové straty a na následky nepoistených udalostí. Predpokladaným výnosom sa rozumie výnos, ktorý by sa podľa stavu plodiny dosiahol v bežnom hospodárskom roku na pozemku postihnutom poistnou udalosťou, keby k nej nedošlo.

(3) Od plnenia vypočítaného podľa predchádzajúcich odsekov odpočíta poisťovňa sumu, o ktorú sa v dôsledku poistnej udalosti znížili obvyklé náklady s ošetrovaním, zberom a ďalším spracúvaním a dodaním plodiny nákupnej organizácii.

§ 40

(1) Ak bola za zničenú plodinu vypestovaná náhradná plodina, ktorej výnos vyjadrený v platnej nákupnej cene (výťažok) po odpočítaní nákladov s jej vypestovaním, zberom, ďalším spracovaním a prípadne dodaním nákupnej organizácii je nižší, akoby poisťovňa bola povinná plniť podľa § 39, je povinná plniť len vo výške zodpovedajúcej tomuto rozdielu.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí obdobne aj vtedy, ak sa náhradná plodina nevypestovala, hoci to agrotechnické zásady a objektívne podmienky umožňovali.

§ 41

Ak boli poistnou udalosťou zničené kry viniča, babky chmeľu a trsy jahôd, je poisťovňa povinná vyplatiť aj sumu zodpovedajúcu nákladom potrebným na ich nové vysadenie.

§ 42

Ak je poistené ovocie, je poisťovňa povinná plniť len vtedy, ak boli zničené alebo poškodené jeho plody krupobitím. Toto obmedzenie neplatí pre poistenie jahôd.

§ 43

Ak sa v dôsledku poistnej udalosti zhoršila akosť plodiny alebo sa oneskoril jej zber a nedošlo súčasne k úbytku množstva (§ 39), je poisťovňa povinná plniť len vtedy, ak sa zhoršila akosť alebo ak sa oneskoril zber ranných zemiakov, zeleniny, tabaku, chmeľu alebo priadnych rastlín. V takom prípade je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu rozdielu medzi výťažkom, ktorý by sa dosiahol, keby sa nezhoršila akosť alebo neoneskoril zber, a výťažkom skutočne dosiahnutým.

§ 44

(1) Škoda sa zisťuje oddelene pre každú zužitkovateľnú časť plodiny a osobitne pre každý pozemok súvisle osiaty alebo osadený rovnakým druhom plodiny.

(2) Poisťovňa je však povinná plniť až vtedy, ak sa na pozemku uvedenom v odseku 1 znížil aspoň o 10 % výnos hlavnej alebo vedľajšej zužitkovateľnej časti plodiny alebo výťažok plodín uvedených v § 43.

Výška plnenia z poistenia vzťahujúceho sa na hospodárske zviera

§ 45

(1) Pri nutnom zabití alebo usmrtení poisteného hospodárskeho zvieraťa v dôsledku choroby, poranenia, operácie, pôrodu alebo potratu je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu jatočnej cene zvieraťa, pokiaľ nebola v zmluve dohodnutá cena iná; pri uhynutí zvieraťa je poisťovňa povinná vyplatiť len 90 % tejto sumy.

(2) Cena uvedená v odseku 1 sa určuje podľa stavu, v akom bolo zviera v čase, keď bola choroba zistená, keď došlo k poraneniu, keď bola vykonaná operácia, keď došlo k pôrodu alebo potratu.

§ 46

(1) Ak stratí hospodárske zviera uznané za plemenné a ako plemenné poistené v dôsledku choroby, poranenia, operácie, pôrodu alebo potratu trvale schopnosť plodiť potomstvo spôsobilé na ďalšiu produkciu plemenných zvierat, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu rozdielu medzi cenou, ktorú malo zviera ako plemenné, a cenou, ktorú má po trvalej strate plemenitby.

(2) Ak bolo hospodárske zviera uznané za plemenné a ako plemenné poistené, nutne zabité alebo usmrtené z príčin uvedených v odseku 1, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu cene, ktorú malo plemenné zviera; pri uhynutí zvieraťa je poisťovňa povinná vyplatiť len 90 % tejto sumy.

§ 47

Sumy určené podľa § 45 alebo 46 ods. 2 poisťovňa zníži o cenu zužitkovateľných zvyškov.

§ 48

Vo výške uvedenej v § 45 - 47 je poisťovňa povinná plniť aj vtedy, ak vzniklo právo na plnenie z inej poistnej udalosti, než je uvedené v § 26, a obmedzenie výšky plnenia na 90 % tu neplatí.

Osobitné prípady plnenia

§ 49

(1) Ak urobil poistený opatrenia, ktoré mohol vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za potrebné na odvrátenie bezprostredne hroziacej poistnej udalosti alebo ktoré urobil na zmiernenie následkov poistnej udalosti, je poisťovňa povinná poskytnúť mu plnenie zodpovedajúce nákladom, ktoré na také opatrenia vynaložil, ak boli úmerné cene poistenej veci.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí aj o nákladoch spojených s nutným zabitím poisteného hospodárskeho zvieraťa alebo s jeho dopravou na sanitný bitúnok alebo do veterinárneho zariadenia, pokiaľ podľa platných predpisov nie je povinný také náklady uhradiť niekto iný.

(3) Poisťovňa nie je povinná poskytnúť plnenie na úhradu nákladov vynaložených na obvyklú údržbu alebo ošetrovanie poistenej veci.

§ 50

(1) Poisťovňa je povinná poskytnúť plnenie zodpovedajúce nákladom, ktoré bol poistený povinný vynaložiť z dôvodov bezpečnostných, hygienických alebo z iného verejného záujmu na odpratanie zvyškov poistenej veci, ktorá bola poškodená alebo zničená poistnou udalosťou.

(2) Poisťovňa je povinná poskytnúť plnenie, ktorým uhradí primerané náklady spojené s dopravou veci, ktorá bola poistnou udalosťou poškodená, za účelom jej opravy.

§ 51

Z poistenia súboru zariadenia domácnosti je poisťovňa tiež povinná poskytnúť až do sumy 2 000,- Kčs plnenie zodpovedajúce primeraným nákladom na opravu maľby, náterov, vnútorného domového zariadenia bytu*) a stavebných súčastí priliehajúcich k vnútornému priestoru bytu,**) pokiaľ k poškodeniu došlo následkom niektorej udalosti uvedenej v § 14 - 17; to platí aj vtedy, ak veci z poisteného súboru zariadenia domácnosti neboli poškodené. Popri tom je poisťovňa povinná poskytnúť plnenie zodpovedajúce nákladom na vyčíslenie a vysúšanie bytu.

Štvrtý oddiel
SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 52

V poistnej zmluve medzi socialistickou organizáciou a poisťovňou, z ktorej má byť oprávnený občan, možno sa odchýliť od ustanovení § 349 - 361 a § 363 - 370 Obč. zákonníka, ak to vyžaduje povaha a účel poistenia.

§ 53

Od ustanovení § 2, 4, 5, 6, 9, 11 a 12 tejto vyhlášky nemožno sa v zmluvách odchýliť; to neplatí, ak ide o poistnú zmluvu medzi socialistickou organizáciou a poisťovňou, z ktorej má byť oprávnený občan.

§ 54

(1) Ustanoveniami tejto vyhlášky spravujú sa i poistenia majetku vzniknuté pred 1. aprílom 1964; vznik týchto poistení, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. aprílom 1964 sa však spravujú doterajšími predpismi.

(2) Poistenia, ktoré vznikli pred 1. aprílom 1964 a za ktoré nebolo zaplatené poistné zročné pred 1. aprílom 1964, zanikajú uplynutím lehôt pre zánik poistenia, ktoré pri nezaplatení poistného začali plynúť podľa doterajších predpisov, najneskoršie však 30. júnom 1964, ak ide o nezaplatené poistné za prvé poistné obdobie, alebo 30. septembrom 1964, ak ide o nezaplatené poistné za ďalšie poistné obdobie; poisťovňa však je od 1. apríla 1964 do zániku poistenia povinná plniť, ak dôjde v tejto dobe k poistnej udalosti.

§ 55

Pre poistenia dojednané pred 1. aprílom 1964, pri ktorých súčasťou zmluvného obsahu boli poistné podmienky pre také druhy poistenia majetku, pre ktoré druhý oddiel tejto vyhlášky neobsahuje nijaké ustanovenia, platia doterajšie poistné podmienky ako zmluvné dojednanie.

§ 56

Ak nedošlo v poisteniach poľnohospodárskych výrobkov dojednaných pred 1. aprílom 1964 k zmluvnej úprave poistného podľa sadzieb platných po 31. decembri 1959, poskytne poisťovňa plnenie z poistných udalostí, ku ktorým dôjde po 31. marci 1964, vo výške zodpovedajúcej výkupným cenám poľnohospodárskych výrobkov platným 31. decembra 1959.

§ 57

Ustanovenia tejto vyhlášky sa nevzťahujú na poistenie majetku, ktoré sa spravuje ustanoveniami zákona o právnych vzťahoch v medzinárodnom obchodnom styku.

§ 58

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. aprílom 1964.

Minister:

Dvořák v. r.

*) Tri mesiace pri prvom a jednorazovom poistnom a šesť mesiacov pri poistnom za ďalšie poistné obdobia.

*) Nákupnou cenou sa rozumie cena, za ktorú pestovateľ predáva úrodu nákupnej organizácii.

*) Napr.: kachle, ohrievače vody, vane, zariadenia záchodu, drezy, vstavaný nábytok, chladničky.

**) Napr.: povaly, steny, podlahy, okná, dvere.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.